

KATALOG ZNANJA

1. IME MODULA: ETIKA IN KOMUNIKACIJA (ETK)

2. OPREDELITEV MODULA

Modul Etika in komunikacija v izobraževalnem programu ima ključno vlogo pri razvijanju poklicnih kompetenc, ki so potrebne za uspešno opravljanje specifičnih nalog v poklicu in širšem strokovnem področju, razumevanju podjetništva in podjetniškega procesa ter uporabo e-oskrbe v zdravstvu. Modul je zasnovan tako, da omogoča postopno uvajanje v teoretična znanja in praktične veščine, ki so pomembne za poklicni razvoj in usposobljenost bolničarja-negovalca. Pri vsebinah, kot sta etika in komunikacija v zdravstvu ter podjetništvo in informatika v zdravstvu, modul vključuje specifične učne cilje, ki dijaka usmerjajo k razumevanju etičnih načel v negi in oskrbi, krepitvi komunikacijskih sposobnosti pri delu z uporabniki ter pridobivanju osnovnih znanj o poslovanju in uporabi informacijske tehnologije.

Modul je zasnovan tako, da se vsebinsko povezuje z drugimi strokovnimi moduli ter splošnoizobraževalnimi predmeti v izobraževalnem programu Bolničar-negovalca. Modul Etika in komunikacija je tesno povezan s strokovnimi moduli, ki obravnavajo nego in oskrbo ter dolgotrajno oskrbo, saj etični pristopi in učinkovita komunikacija bistveno prispevajo k kakovosti zdravstvene oskrbe. Podjetništvo in informatika spodbujata pridobivanje kompetence na področju poslovanja in uporabe tehnologije, kar lahko prispeva k večji samostojnosti in inovativnosti v delovnem okolju ali k nadaljnji poklicni poti.

Katalog znanja Etika in komunikacija je načrtovan tako, da dijak spozna etično-moralna načela in profesionalno komunikacijo, pomen in vlogo podjetništva ter uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije za delo z uporabniki zdravstveno-socialnih storitev in to znanje uspešno uporabi pri pouku, v medosebnih odnosih ter med praktičnim poukom in praktičnim usposabljanjem pri delodajalcu. Razvija profesionalen odnos do uporabnika in njegovih svojcev ter spodbuja pozitivne delovne odnose in ravnanja, ki zagotavljajo kakovostno ter etično obravnavo uporabnikov.

Učni cilji modula so oblikovani tako, da dijaku pomagajo razviti celovito poklicno usposobljenost. Poleg strokovnih znanj se namreč nanašajo tudi na razvoj veščin, kot so etično odločanje, podjetniško razmišljanje in digitalna pismenost, ki so pomembne na vseh ravneh profesionalnega delovanja. Na ta način modul dijaku pomaga razumeti pomen medosebnih in komunikacijskih veščin pri delu v zdravstvu, kjer je potreben empatičen in profesionalen odnos do uporabnikov ter sodelavcev različnih timov.

Poklicne kompetence, pridobljene v tem modulu, se torej prepletajo s ključnimi kompetencami in skupaj ustvarjajo osnovo za celovito poklicno usposobljenost.

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)
BOLNIČAR-NEGOVALEC

---

3. POKLICNE KOMPETENCE IN UČNI CILJI

V strokovnem modulu dijaki razvijajo naslednje kompetence:

1. Izvajanje ustrezne komunikacije z uporabnikom glede na njegove psihofizične sposobnosti in njegovimi bližnjimi v skladu z moralno-etičnimi normami.
2. Medpoklicno sodelovanje in profesionalno komuniciranje s sodelavci in drugimi strokovnimi službami.
3. Evidentiranje in pravilno ter varno uporabljanje sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije.
4. Delovanje v skladu z moralno-etičnimi načeli (etika, morala, vest, dostojanstvo, bioetika).
5. Delovanje v skladu s splošnimi načeli kodeksa etike v zdravstveni negi Slovenije in načeli dela s pacienti in sodelavci.
6. Vključevanje v timsko delo s pozitivno naravnostjo in zmožnostjo samorefleksije pri opravljanju dela v korist uporabnikov.
7. Analiziranje trga in potreb uporabnikov.
8. Poznavanje modelov e-oskrbe in svetovanje uporabnikom.

Poklicna kompetenca 1:

Izvajanje ustrezne komunikacije z uporabnikom glede na njegove psihofizične sposobnosti in njegovimi bližnjimi v skladu z moralno-etičnimi normami

Dijak/dijakinja:

- razloži osnove kontaktne kulture in njen pomen v zdravstvenem in socialnem varstvu,
- našteje vrste komunikacije,
- opiše vrste komunikacije,
- razloži pomen aktivnega poslušanja,
- razloži komunikacijski proces in motnje v komunikacijskem procesu,
- pojasni pojme empatija, altruizem in asertivnost,
- pojasni vpliv samopodobe na razvoj zdrave osebnosti,
- opredeli različne tipe osebnosti in razloži primeren način komuniciranja,
- razloži posebnosti komunikacije z osebami s posebnimi potrebami,
- razloži posebnosti komunikacije z osebami v različnih starostnih obdobjih,
- razloži pomen vključenosti uporabnika v ožje in širše socialno okolje.

Poklicna kompetenca 2:

Medpoklicno sodelovanje in profesionalno komuniciranje s sodelavci in drugimi strokovnimi službami

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)
BOLNIČAR-NEGOVALEC

Dijak/dijakinja:

- pojasni pojem konflikt,
- našteje učinkovite načine reševanje konflikta,
- definira tim, vrste timov in njegovo vlogo v zdravstveno-socialnem varstvu,
- na primeru pojasni pomen kakovostne komunikacije v timu,
- razloži pomen medpoklicnega sodelovanja in dobrih medosebnih odnosov v timu.

Poklicna kompetenca 3:

Evidentiranje in pravilno ter varno uporabljanje sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije

Dijak/dijakinja:

- pojasni pomen pravilnega dokumentiranja,
- našteje predpise s področja varovanja osebnih podatkov,
- razloži pravila komunikacije z uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT).

Poklicna kompetenca 4:

Delovanje v skladu z moralno-etičnimi načeli (etika, morala, vest, dostojanstvo, bioetika)

Dijak/dijakinja:

- našteje pojme etika, morala, vest, dostojanstvo, bioetika,
- pojasni pojme etika, morala, vest, dostojanstvo, bioetika,
- primerja moralno-etične vrednote in jih razloži na primeru iz prakse (izkustveno učenje).

Poklicna kompetenca 5:

Delovanje v skladu s splošnimi načeli kodeksa etike medicinskih sester in načeli dela s pacienti in sodelavci

Dijak/dijakinja:

- opiše pomen kodeksa etike v zdravstveni negi Slovenije,
- povzame vsebino kodeksa etike v zdravstveni negi Slovenije,
- razloži pomen poklicne skrivnosti, varovanja osebnih podatkov in ugovora vesti v določenih situacijah,
- razloži pojem etična dilema,
- razvija čut do drugačnosti (osebe s posebnimi potrebami, kulturne razlike ...),
- razvija etične vrednote v poklicni komunikaciji.

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)
BOLNIČAR-NEGOVALEC

Poklicna kompetenca 6:

Vključevanje v timsko delo s pozitivno naravnostjo in zmožnostjo samorefleksije pri opravljanju dela v korist uporabnikov

Dijak/dijakinja:

- uporabi komunikacijske spretnosti,
- kritično vrednoti komunikacijske veščine, ki jih uporablja v delovnem procesu,
- razvije samopodobo znotraj negovalnega tima,
- uspešno rešuje konflikte na delovnem mestu ob pomoči mediatorja.

Poklicna kompetenca 7:

Osnove podjetništva, analiziranje trga in potreb uporabnikov

Dijak/dijakinja:

- razloži pomen vpliva podjetništva na kakovost oskrbe in zdravja v skupnosti,
- primerja različne modele podjetništva v zdravstvu (npr. zasebne zdravstvene ustanove, socialna podjetja),
- našteje vrste poslovnih konceptov,
- opiše osnovne poslovne koncepte, kot so trženje, prodaja in storitvene strategije.

Poklicna kompetenca 8:

Poznavanje modelov e-oskrbe in svetovanje uporabnikom

Dijak/dijakinja:

- dokumentira opravljeno storitev (vnos podatkov opravljene storitve v sistem z računalnikom, tablico ali telefonom),
- implementira e-oskrbo v delo (glede na zmožnosti kliničnega okolja in šole),
- motivira uporabnike za rabo e-oskrbe na domu.

4. STANDARDI ZNANJA

Področja ocenjevanja	Minimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>	Optimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>
Poklicna kompetenca 1: Izvajanje ustrezne komunikacije z uporabnikom glede na njegove psihofizične sposobnosti in njegovimi bližnjimi v skladu z moralno-etičnimi normami		
	<ul style="list-style-type: none"> • Razloži osnove kontaktne kulture in pomen le-te pri 	<ul style="list-style-type: none"> • Na primeru razloži osnove kontaktne kulture in pomen le-te

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)
BOLNIČAR-NEGOVALEC

	<p>komunikaciji z uporabnikom storitev.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primerja posamezne vrste komunikacije in našteje prednosti in slabosti. • Definira pojme empatija, altruizem in asertivnost. • Razloži pojem samopodoba. • Našteje različne tipe osebnosti in ustrezne načine komunikacije. • Razloži posebnosti komuniciranja z osebami s posebnimi potrebami in v različnih starostnih obdobjih. • Opiše komunikacijo z osebami s posebnimi potrebami in s sodelavci. 	<p>pri komunikaciji z uporabnikom storitev.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primerja posamezne vrste komunikacije in opredeli njihove prednosti in slabosti. • Primerja in razloži pojme empatija, altruizem in asertivnost. • Na primeru razloži pomen in vpliv samopodobe na način komuniciranja. • Utemelji uporabo določenega načina komuniciranja glede na tip osebnosti. • Na primeru razloži posebnosti komunikacije z osebami s posebnimi potrebami in v različnih starostnih obdobjih ter opredeli pomen ohranjanja socialnih stikov.
Področja ocenjevanja	Minimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>	Optimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>
Poklicna kompetenca 2: Medpoklicno sodelovanje in profesionalno komuniciranje s sodelavci in drugimi strokovnimi službami		
	<ul style="list-style-type: none"> • Razloži pomen pravil osnove komunikacije pri sodelovanju s sodelavci in drugimi strokovnimi službami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Razloži pomen kakovostne in profesionalne komunikacije pri sodelovanju s sodelavci in drugimi strokovnimi službami ter analizira pomen dobrih medosebnih odnosov na delovnem mestu.
Področja ocenjevanja	Minimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>	Optimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>
Poklicna kompetenca 3: Evidentiranje in pravilno ter varno uporabljanje sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije		
	<ul style="list-style-type: none"> • Izvede osnovno dokumentiranje in evidentiranje storitev z IKT na primeru in upošteva predpise o varstvu podatkov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uporablja sodobno IKT, na primeru dokumentira in evidentira storitev, kritično razmišlja in primerja različne situacije iz zdravstveno-socialnega okolja z upoštevanjem predpisov o varstvu podatkov.
Področja ocenjevanja	Minimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>	Optimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)
BOLNIČAR-NEGOVALEC

Poklicna kompetenca 4: Delovanje v skladu z moralno-etičnimi načeli (etika, morala, vest, dostojanstvo, bioetika)		
	<ul style="list-style-type: none"> • Obnovi/povzame osnovne pojme etika, morala, vest, dostojanstvo, bioetika. • Ponazori načela bioetike na situacijskem primeru. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prepozna pojme etika, morala, vest, bioetika. • Razloži pojme etika, morala, vest, bioetika. • Razume načela bioetike in vplive na poseganje v človekovo življenje.
Področja ocenjevanja	Minimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>	Optimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>
Poklicna kompetenca 5: Delovanje v skladu s splošnimi načeli kodeksa etike v zdravstveni negi Slovenije in načeli dela s pacienti in sodelavci		
	<ul style="list-style-type: none"> • Pozna elemente kodeksa etike v zdravstveni negi Slovenije. • Opiše načela poklicne molčečnosti, načelo enakosti in izvajanje kompetentne nege. • V delovnem okolju deluje skladno s kodeksom etike. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uporablja elemente kodeksa etike v zdravstveni negi Slovenije. • Razloži načela poklicne molčečnosti, načelo enakosti in izvajanje kompetentne nege. • V delovnem okolju deluje skladno s kodeksom etike.
Področja ocenjevanja	Minimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>	Optimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>
Poklicna kompetenca 6: Vključevanje v timsko delo s pozitivno naravnostjo in zmožnostjo samorefleksije pri opravljanju dela v korist uporabnikov		
	<ul style="list-style-type: none"> • Opiše komunikacijo z osebami s posebnimi potrebami in s sodelavci. 	<ul style="list-style-type: none"> • Definira osebe s posebnimi potrebami. • Razloži posebnosti komunikacije z osebami s posebnimi potrebami in s sodelavci. • Spodbuja izražanje občutkov empatije ob različnih situacijah s sodelavci v delovnem procesu.
Področja ocenjevanja	Minimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>	Optimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>
Poklicna kompetenca 7: Osnove podjetništva, analiziranje trga in potreb uporabnikov		
	<ul style="list-style-type: none"> • Opiše vsaj en primer, kako podjetništvo vpliva na kakovost oskrbe v skupnosti, in prepozna osnovne koristi podjetništva v zdravstvu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizira vpliv podjetništva na kakovost zdravstvenih storitev. • Analizira in primerja modele podjetništva v zdravstvu, prepozna njihove prednosti in slabosti ter

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)
BOLNIČAR-NEGOVALEC

	<ul style="list-style-type: none"> Prepozna vsaj dva modela podjetništva v zdravstvu in opiše vsaj en primer vpliva podjetništva na kakovost oskrbe v skupnosti. 	oceni vpliv na dostopnost in kakovost storitev.
Področja ocenjevanja	Minimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>	Optimalni standard znanja <i>Dijak/dijakinja:</i>
Poklicna kompetenca 8: Poznavanje modelov e-oskrbe in svetovanje uporabnikom		
	<ul style="list-style-type: none"> Našteje osnovne prednosti e-oskrbe in predstavi osnovne metode motiviranja uporabnikov za uporabo e-oskrbe. 	<ul style="list-style-type: none"> Sodeluje pri načrtovanju in implementaciji e-oskrbe ter razvija motivacijske pristope, prilagojene potrebam uporabnikov.